

JUSTITSMINISTERIET

Politi- og Strafferetsafdelingen

Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 22. maj 2017
Kontor: Sikkerhedskontoret
Sagsbeh: Asger G. Aagaard
Sagsnr.: 2017-0030-5518
Dok.: 2316678

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 562 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 24. april 2017. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF).

Søren Pape Poulsen

/

Rune Nørr

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 562 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren på baggrund af terrorangrebet i Stockholm gennemgå det danske terrorberedskab og give terrorsikringen et servicetjek, og vil ministeren redegøre for, hvorvidt de betonklodser der f.eks. er stillet op på Strøget er en effektiv sikring i forhold til f.eks. pullerter?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigspolitiet, der har oplyst følgende:

”Rigspolitiet kan oplyse, at dansk politi i løbet af de seneste år har løftet den operative parathed i dansk politi markant, ligesom det er Rigspolitiets vurdering, at ikke alene politiets, men det samlede danske beredskabs parathed til at kunne håndtere en terrorhændelse er forøget ganske betydeligt. Rigspolitiet har således i de seneste år iværksat en række initiativer.

Efter offentliggørelsen af den norske 22. juli-kommissions rapport i august 2012 vedrørende terrorhændelserne i Norge i juli 2011 iværksatte Rigspolitiet i oktober 2012 en analyse af dansk politis beredskabsfaglige kapacitet og kapabilitet. Beredskabsanalysen forelå i marts 2013, og den pegede på en række konkrete udfordringer i forhold til det politimæssige beredskabs evne til at gennemføre en effektiv førsteindsats ved et terrorangreb eller en anden større, uvarslet hændelse.

På baggrund af anbefalingerne i analysen fastlagde Rigspolitiet i september 2014 en eksekutiv strategi for dansk politis beredskabs evne til at håndtere større, uvarslede hændelser. Strategien er klassificeret.

Det kan dog oplyses, at den eksekutive strategi fastsætter minimumsstandarder for responstider og bemanning af centrale funktioner i forhold til politiets håndtering af terrorangreb eller andre større, uvarslede hændelser, herunder krav til vagtcentralen, politiets kommandostation (KSN) og indsatsledelsen. Samtidig blev der indført en certificeringsordning for vagtchefer og indsatsledere, idet disse varetager centrale funktioner i beredskabet. Certificeringsordningen har til formål at sikre, at vagtchefer og indsatsledere har den nødvendige uddannelse, og at uddannelsen vedligeholdes.

Den eksekutive strategi indfører herudover minimumskrav i forhold til bl.a. efterforskningskapacitet og oprettelse af kommandostade (KST) på selve indsatsstedet.

Som en af del af den eksekutive strategi blev der etableret en national model for indførelse af reaktionspatruljer i samtlige politikredse. En reaktionspatrulje er en beredskabspatrulje, hvor personalet har fået en særlig uddannelse målrettet mod at kunne handle effektivt i kritiske situationer, hvor menneskeliv er i fare, og hvor tiden er en afgørende faktor. Reaktionspatruljerne råder over særligt udstyr, herunder kraftigere våben, og patruljerne er til rådighed 24 timer i døgnet, året rundt.

I rapporten ”Evalueringsrapport af myndighedsindsatsen forud for og i forbindelse med terrorhændelserne den 14. og 15. februar 2015” fra 4. maj 2015 blev der identificeret yderligere en række læringspunkter, herunder bl.a. vedrørende politiets beredskabsmæssige parathed i forhold til håndtering af terrorhændelser. Som opfølgning på evalueringen nedsatte Rigspolitiet en række arbejdsgrupper, som fik til opgave at fremkomme med gennemarbejdede forslag til, hvordan dansk politi kan rustes bedre inden for de enkelte læringspunkter. Der henvises i den forbindelse til Rigspolitiets notat af 8. september 2015, ”Afrapportering og anbefalinger vedrørende læringspunkterne i evalueringen af myndighedsindsatsen forud for og i forbindelse med terrorhændelserne den 14. og 15. februar 2015 i København.”

I april 2015 tiltrådte et flertal i Folketinget et aktstykke, der tildelte 80 mio. kroner til at styrke politiets og PET’s indsats mod terror. Det skete som en udløber af de politiske forhandlinger om den daværende regerings udspil ”Et stærkt værn mod terror”.

Med flerårsaftalen for politiets og anklagemyndighedens økonomi for 2016 – 2019, der blev indgået i november 2015, blev der tilført ressourcer til en markant styrkelse af indsatsen mod terror, og aftalen samler bl.a. op på anbefalingerne fra terror-evalueringen. Der er på baggrund heraf gennemført en række initiativer i politiet i relation til styrkelse af bevogtnings- og beredskabs- og reaktionskapaciteten, styrkelse af PET’s kapacitet til personbeskyttelse, styrkelse af PET’s operations- og efterretningskapacitet, styrkelse af PET’s aktionsstyrke samt indkøbt bedre og mere materiel til bevogtning, indsats og beskyttelse. Derudover varetager politiet bevogtningsopgaver på en række lokationer, der anses for særligt udsatte.

Rigspolitiet har i 2017 på baggrund af en tidligere udarbejdet terrorhåndbog, der blev iværksat allerede i 2010, udarbejdet en national operationsplan for den politimæssige indsats ved terrorhændelser og andre større, uvarslede hændelser. Formålet med operationsplanen er at give et overordnet overblik over, hvilke opgaver, planer og indsatser henholdsvis Rigspolitiet, PET og politikredsene har ansvaret for at udføre samt at bidra-

ge til, at de enkelte enheder løser deres opgaver op en optimal, effektiv og dækkende måde. Operationsplanen er klassificeret.

Der er således de senere år – i lyset af hændelser i ind- og udland – kontinuerligt iværksat og gennemført en lang række initiativer, som væsentligt har styrket paratheden i dansk politi til at kunne imødegå de scenarier, som det ændrede og væsentligt skærpede trusselsbillede indebærer.

Et af de seneste initiativer er etableringen af et strategisk informations- og operationscenter i PET, som blev indviet den 1. marts 2017, og et nationalt situations- og operationscenter i Rigspolitiet, som var etableret og sat i drift den 15. marts 2017, men blev officielt indviet den 5. maj 2017. Herudover vil der inden udgangen af 2017 blive etableret to regionale situations- og operationscentre i henholdsvis Aarhus og København med henblik på at understøtte politikredsene i forbindelse med en større uvarslet hændelse. De regionale centre vil på sigt skulle overtage den operative styring i forbindelse med en større uvarslet hændelse som f.eks. et terrorangreb.

Hertil kommer, at der er sat øget fokus på opfølgning og implementering af tiltag til styrkelse af det tværmyndigheds-mæssige samarbejde, hvilket sker gennem en revision af de indsats-taktiske retningslinjer for indsatsledelse (REFIL) samt en revision af retningslinjerne for den Nationale Operative Stab (NOST 2.0) og de lokale beredskabsstabe.

For så vidt angår de mange tragiske terrorhændelser, der har ramt Europa gennem de sidste år, foregår der et tæt samarbejde mellem PET og Rigspolitiet, således at de vurderinger, der udarbejdes af PET i forhold til de enkelte hændelser, udsendes af Rigspolitiet til politikredsene sammen med en skrivelse om behovet for eventuelle ændringer i det politimæssige beredskabsniveau og iværksatte enkeltforanstaltninger.

I forhold til spørgsmålet om de opstillede betonklodser på Strøget i København har Rigspolitiet indhentet et bidrag fra Københavns Politi, der har oplyst, at politikredsen sammen med PET og Københavns Kommune igennem de seneste måneder har afholdt møder med henblik på at finde løsninger, der tilgodeser behovet for, at der i byrum, der er særligt udsatte og hvor der opholder sig mange mennesker, af hensyn til de pågældendes sikkerhed etableres foranstaltninger, der nedsætter hastigheden på køretøjer. PET varetager i den forbindelse en rådgivende funktion i forhold til Københavns Kommune, der har det egentlige ansvar for sikringen af byrummet. Københavns Politi indgår i et samarbejde med Københavns Kommune om den praktiske udførelse og tilsyn i forhold til etablerede foranstaltninger.

Københavns Politi har i tilknytning hertil oplyst, at det er hensigten, at disse foranstaltninger så vidt muligt skal indgå i bybilledet på en naturlig måde. Det er på baggrund af drøftelserne politikredsens forventning, at der inden for en kortere tids-horisont kan ske iværksættelse af løsninger på længere sigt. I forhold til den kortsigtede løsning er der imidlertid p.t. ikke andre muligheder end de opstillede betonklodser.

Københavns Politi har supplerende oplyst, at hensigten med betonklodserne på Strøget ikke er, at de skal kunne forhindre nogen i at køre gennem Strøget eller tilstødende gader, men alene at de vil være medvirkende til at nedsætte hastigheden på køretøjer, og at det er politikredsens opfattelse, at betonklodserne opfylder dette formål.

Københavns Politi er bekendt med, at mange af betonklodserne næsten dagligt bliver flyttet af den ene eller anden grund og derfor i perioder ikke opfylder deres formål. Politikredsen har på den baggrund indgået en aftale med Københavns Kommune om, at kommunen fører tilsyn med betonklodserne, som sættes tilbage, såfremt de er blevet flyttet, og at dette sker efter en skitse udarbejdet af politikredsen. Derudover fører den kørende indsatsleder fra Københavns Politi dagligt tilsyn og sikrer sig, at betonklodserne er placeret korrekt.

Rigspolitiet skal endelig understrege, at der samlet set arbejdes kontinuerligt i dansk politi med henblik på at styrke den operative parathed ikke kun i forhold til de områder, der er nævnt i afrapporteringen af 8. september 2015, men også løbende i forhold til at inddrage de erfaringer og best practices, der løbende indhentes i lyset af de terrorhændelser, der har fundet sted i europæiske lande i de seneste år.